

Portrait

won- der walls

Cambodian street artists, Peap Tarr and Lisa Mam, have recently stormed onto Thailand's art scene with their distinctive style.

Text Rebecca Vickers
Photos courtesy of Peap Tarr

i Peap Tarr and Lisa Mam
Street Artists

Works of street art are inherently communicative in nature. For the painter, a work is created and exhibited all within a single gesture—statement made. As a viewer, the images work their way into your neighborhood without solicitation—statement received. For Peap Tarr and Lisa Mam, two Cambodian street artists currently working to merge their work together and into the urban landscape of Phnom Penh, the medium of street art offers a means of communicating with a community new, and so far welcoming, to an urban art dialogue.

"The thing with graffiti and street art is that it's not like where the artist just paints and says this is my painting. With graffiti art there is a lot more collaboration, it is only natural. It is interactive with your environment. When I was in Cambodia I was mostly painting by myself, and I didn't know anyone—because there isn't much graffiti art there. When I met Lisa it was like we connected, our styles were similar because we have the same cultural influence, with Lisa being from Cambodia and me being half from Cambodia, and using that Cambodian element, that is

how we link. We have our own version, our own take on it, mixing that with the Cambodian style and creating a modern version.

This melding of Cambodian symbolism into the young artists' works may be the element that bridges the gap for viewers new to the art form and helps them place it in a context they can converse with. "Most of the people are positive about it, they do like it, because it does include the Khmer culture. In Cambodia they have a sculpture of an apsara, which is a dancer from the Angkor Wat period. I'm creating my own version of apsara," explained Lisa.

"For me," described Peap "I like to show something that is powerful. In Cambodia and Thailand there is the Naga, the five-headed dragon that protects the Buddha. I think the Naga represents power and stability on the land, it is like a protector. If you come to Cambodia you can see the Naga everywhere, in statues, on the bridge, in the temple, etc., so it has a lot of meaning. At the same time, while I like to paint things symbolic of Cambodia, some things I also just make up, I like to do my own interpretations of things that show power, it is like a release for me to paint that."

Peap and Lisa, who have also left their mark on walls of an international nature, □

Portrait

Peap in Hawaii, France, New Zealand and Thailand and Lisa in France and Thailand agreed that painting in Cambodia does have its own distinctive nature. Lisa described that, "Because in Cambodia it is so new, people are really attracted to it, they come around and watch you, but painting in Thailand and France, some people come to watch but at the same time, graffiti has been around... so most of the time people don't pay as much attention. They might come check out the finished product, but in Cambodia, people might come and watch from the start to the finish, because it is new, graffiti in Cambodia is new, fresh."

"It is different," Peap agreed. "In New Zealand or Hawaii, or even France, people will come up and say it's cool, but in Cambodia both kids and adults will come up and just ask a lot of questions. But, I gotta say, there are also things that are much the same everywhere in the world, I mean it's fun, everybody can see it, it's not limited." Working in a community so new to urban street art, the duo is designated further responsibility to the art form. They are not only practicing painters, but also play an instrumental role in establishing street art's reputation in Cambodia and creating a foundation for a wider community of painters to expand upon. "Many people think that graffiti art is just only what we do; that is graffiti art- black and white. In Thailand, it has been around and you even have people with problems within the scene, competition. We want to create the environment where there isn't that kind of thing happening. I come from the perspective that Cambodia has had so many problems, Cambodians killing each other, it's enough- that is it- we have to be more unified. And I'm just happy that me and Lisa could connect and do work like this. Some people like it, some people are gonna hate it, but in general me and Lisa have always had positive feedback."

Peap and Lisa strive to find that place within their work where a merging can occur between not only their own unique painting styles, but also references to Cambodia's history and imagery drawn from a more contemporary perspective. "It shows that you can think differently, some people think our work is not Cambodian, but some people can see the cultural reference, and they can see that it is being modernized, because you have to keep the vision alive, but at the same time you have to move forward. They can see it with me to a certain extent, but when they see Lisa doing it, who is from there, it can start to open their mind. They can start to see that there is a bigger world out there and that revival will come back. In Cambodia the history is so rich in culture, but Cambodia has been through a lot of war, and a lot of creative people were killed; the generation now is just starting to come out of that. Now it is a new style and a new beginning."

Peap and Lisa are currently working on new projects in Phnom Penh and have future collaborations with Thai street artists in Bangkok on deck. Further international exposure is on their radar as well, but if given the opportunity to paint a wall in any country of their choosing, Lisa expressed a longing for a smooth white wall somewhere on the beach and Peap confirmed that they would choose "Cambodia and Thailand, because there needs to be more done. I mean I love to paint anywhere, but right now I want to paint more, bigger scales, and in Phnom Penh."

"Some people think our work is not Cambodian, but some people can see the cultural reference, and they can see that it is being modernized, because you have to keep the vision alive, but at the same time you have to move forward."

สตรีทอาร์ตเป็นศิลปะที่มีความน่าสนใจและลักษณะพิเศษในแง่ของการสื่อสารในตัวของมันเอง สำหรับศิลปิน เมื่อพวกเขาสร้างสรรค์ผลงานเสร็จสิ้น มันก็เท่ากับถูกจัดแสดงต่อหน้าสาธารณชนไปโดยปริยาย ในปากของผู้ชม งานศิลปะชิ้นหนึ่งก็เข้ามาอยู่รอบๆ ตัวให้พวกเขาเสพโดยไม่รู้ตัวเช่นกัน สำหรับศิลปินแนวสตรีทอาร์ตสัญชาติกัมพูชาที่ปัจจุบันกำลังนำเสนอผลงานของพวกเขาเข้าไปในบริบทของเมืองในกัมพูชาอย่าง Peap Tarr และ Lisa Mam แล้ว สื่อกลางของงานสตรีทอาร์ต คือการนำเสนอวิธีสื่อสารงานศิลปะต่อชุมชน

"กราฟิตี้และสตรีทอาร์ตไม่ใช่งานที่ศิลปินแค่วาดและบอกว่านี่คืองานของผมนะ แต่กราฟิตี้เป็นศิลปะที่ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันอย่างมาก แล้วก็ต้องปฏิสัมพันธ์ไปกับสภาพแวดล้อมด้วย ตอนที่ผมอยู่ที่กัมพูชา ส่วนใหญ่แล้วผมจะทำงานคนเดียวและไม่รู้จักใคร เพราะที่นั่นไม่ได้มีงานแนวกราฟิตี้มากนัก แต่พอผมได้เจอ Lisa มันเหมือนกับว่าเรามีอะไรบางอย่างที่เชื่อมโยงกันอยู่ ทั้งแนวทางที่คล้ายกันเพราะเรามีอิทธิพลทางวัฒนธรรมบางอย่างจากกัมพูชาเหมือนกัน Lisa มาจากกัมพูชา ส่วนผมเป็นลูกครึ่งกัมพูชา และพวกเราที่ข้องใจประกอบบางอย่างจากกัมพูชา ซึ่งนั่นบอกได้ว่าเราเชื่อมโยงกันอย่างไร เรามีเรื่องราวและมุมมองเป็นของตัวเอง แล้วเราก็ผสมผสานสิ่งเหล่านั้นกับลักษณะแบบกัมพูชาเพื่อที่จะสร้างงานในรูปแบบที่ทันสมัย"

การผสมผสานสัญลักษณ์ของกัมพูชาลงไปในงานของพวกเขาจะเป็นองค์ประกอบที่ช่วยลดช่องว่างระหว่างผู้ชมกับงานศิลปะให้แคบลง อีกทั้งยังช่วยให้พวกเขาสามารถนำเสนอผลงานในบริบทที่ผู้ชมสามารถเข้าใจได้ Lisa บอกกับเราว่า "คนส่วนใหญ่จะมีทัศนคติที่ดีกับงานศิลปะแขนงนี้เพราะพวกเขามีวัฒนธรรมกัมพูชาอยู่ในนั้น ในกัมพูชาจะมีประติมากรรมนางอัปสร ซึ่งเป็นนางรำจากยุคกรุงศรีอยุธยา ฉันสร้างนางอัปสรในเวอร์ชันของตัวเอง"

"สำหรับผม ผมชอบที่จะแสดงบางอย่างที่มีพลัง ในกัมพูชาและที่เมืองไทยจะมีพญานาค 5 เศียร ที่แผ่พังพานเพื่อปกคลุมพระวรกายของพระพุทธเจ้า (นาคปรก) ผมคิดว่าพญานาคเป็นตัวแทนของอำนาจและความมั่นคงของแผ่นดิน เหมือนกับเป็นผู้พิทักษ์ ถ้าคุณได้ไปกัมพูชา คุณจะเห็นพญานาคทุกที่เลย ทั้งบนรูปปั้น สะพาน วัด และอื่นๆ เพราะฉะนั้น มันมีความหมายเยอะ

มาก ในขณะเดียวกัน ขณะที่ผมชอบสัญลักษณ์ของกัมพูชา แต่ภาพบางอย่างผมก็คิดขึ้นมาเอง ผมอยากตีความในสิ่งต่างๆ ในแบบของผมเพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงพลังและอำนาจ มันคล้ายๆ กับการปลดปล่อยสำหรับผม"

Peap และ Lisa ได้ฝากผลงานของพวกเขาในหลายที่ทั่วโลก Peap เป็นศิลปินที่มีงานทั้งในฮาวาย ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์ และเมืองไทย ส่วน Lisa ก็มีงานในฝรั่งเศสและไทย ทั้งคู่เห็นตรงกันว่างานกราฟิตี้ในกัมพูชามีเอกลักษณ์เฉพาะตัว Lisa เพิ่มเติมว่า "เพราะในกัมพูชากราฟิตี้เป็นสิ่งใหม่ ผู้คนสนใจงานประเภทนี้ พวกเขาจะมาและเฝ้าดูคุณ แต่สำหรับงานกราฟิตี้ในไทยหรือฝรั่งเศส จะมีแค่บางคนที่ทำแบบนั้น เพราะกราฟิตี้มีให้เห็นทั่วไป ซึ่งส่วนใหญ่คุณก็จะไม่ค่อยสนใจมันเท่าไร พวกเขาอาจจะมาดูงานที่เสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ในกัมพูชา คนจะมาดูตั้งแต่เราเริ่มบอมบ์งานเสร็จเลย เพราะกราฟิตี้ในกัมพูชาเป็นอะไรที่ใหม่มากๆ"

"มันแตกต่างกันนะ" Peap เห็นด้วยกับสิ่งที่ Lisa พูดมา "ในนิวซีแลนด์หรือฮาวาย หรือแม้กระทั่งฝรั่งเศส คนจะมาแล้วบอกกับคุณว่ามันเจ๋งมาก แต่ในกัมพูชาทั้งเด็กและผู้ใหญ่จะมาแล้วถามเยอะมาก แต่ที่ผมอยากจะทำคือมันเหมือนกันทุกที่แหละ ผมหมายถึงมันสนุก ทุกคนสามารถดูได้ และมันไม่มีข้อจำกัด"

เพราะทั้งคู่อยู่ท่ามกลางพื้นที่ที่งานกราฟิตี้

เป็นเรื่องแปลกใหม่ เพราะฉะนั้น หน้าที่ที่เพิ่มเข้ามาของ Peap และ Lisa ก็คือการเป็นตัวแทนของงานประเภทที่ว่านี้ด้วย พวกเขาไม่เพียงแต่ฝึกฝนที่จะเป็นศิลปินกราฟิตี้ แต่ยังพยายามทำให้งานกราฟิตี้เป็นที่รู้จักมากขึ้นในกัมพูชา ขณะเดียวกันก็อยากจะสร้างรากฐานเพื่อให้ชุมชนศิลปินที่นั่นมีโอกาสดูแลออกมากขึ้นด้วย "คนจำนวนมากคิดว่างานกราฟิตี้เป็นแค่สิ่งเดียวที่เราทำ ในเมืองไทยมันมีให้เห็นทั่วไปและคุณก็จะเห็นได้ว่าคนที่ทำงานกราฟิตี้ก็มีปัญหาเหมือนกันด้วย ดังนั้นเราเลยอยากจะสร้างสภาพแวดล้อมที่ไม่มีอะไรแบบนั้น ผมมาจากโลกที่มองว่า กัมพูชามีปัญหาเยอะ คนกัมพูชาฆ่ากันเอง ซึ่งมันควรจะพอได้แล้ว เราต้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และผมก็แฮปปี้ที่ผมและ Lisa คุยกันได้ เชื่อมโยงกันได้ และทำงานแบบนี้บางคนชอบ ขณะที่บางคนอาจจะเกลียด แต่โดยทั่วไปแล้ว ผมกับ Lisa จะได้ฝึกเบ็คด้านบวกนะ"

Peap และ Lisa พยายามทำงานของพวกเขาโดยรวมเอาเอกลักษณ์ของตัวเองมาผสมผสานกับอัตลักษณ์แบบกัมพูชาในเชิงประวัติศาสตร์ ขณะเดียวกันก็มีมุมมองแบบร่วมสมัยรวมอยู่ในนั้นด้วย "มันแสดงให้เห็นว่าคุณคิดต่าง บางคนคิดว่างานของเราดูไม่มีความเป็นกัมพูชา แต่บางคนเห็นถึงสิ่งอ้างอิงในเชิงวัฒนธรรมอยู่ในนั้น และพวกเขาจะเห็นได้ว่ามันถูกทำให้ทันสมัยขึ้น เพราะคุณต้องก้าวต่อไปข้างหน้า คนดูอาจจะเห็นงานของเรามีความเป็นกัมพูชาระดับหนึ่ง แต่เมื่อเขาดูงานของ Lisa แล้ว เขาจะเห็นความเป็นกัมพูชาแบบจริงๆ จากงานของเธอเลย พวกเขาจะเริ่มเห็นว่ามันมีโลกใบใหญ่กว่าอยู่ข้างนอกนั้น และการฟื้นฟูอะไรต่างๆ จะเริ่มกลับมา ประวัติศาสตร์ในกัมพูชามีความเข้มข้นมากในเชิงวัฒนธรรม แต่เราก็เผชิญกับสภาพสงครามมาไม่นาน และบรรดานักสร้างสรรค์ก็ถูกฆ่าไปเยอะ คนยุคปัจจุบันเพิ่งจะเริ่มที่จะออกมาจากตรงนั้น ตอนที่มันเป็นสไตล์ใหม่ และเป็นการเริ่มต้นครั้งใหม่"

Peap และ Lisa กำลังทำโปรเจกต์ใหม่ในพนมเปญ และจะมีโปรเจกต์ที่ทำงานร่วมกับศิลปินสตรีทอาร์ตของบ้านเราในกรุงเทพฯ ด้วย ขณะที่พวกเขาเองก็สนใจที่จะทำงานในระดับนานาชาติเช่นกัน เราถามพวกเขาว่าถ้ามีโอกาสได้สร้างงานบนกำแพงที่โดกไดโนโลก พวกเขาจะทำที่ไหน Lisa บอกกับเราว่า เธออยากทำงานบนกำแพงเรียบๆ ขาวๆ บางแห่งบนชายหาด ส่วน Peap ก็ยืนยันว่า "ผมต้องเลือกกัมพูชากับไทยแน่นอน เพราะมันจำเป็นต้องทำให้สมบูรณ์กว่านี้ ผมหมายถึง ผมรักที่จะสร้างงานทุกๆ ที่ แต่ตอนนี้ผมต้องการสร้างงานมากขึ้น สเกลใหญ่ขึ้น แล้วผมก็อยากทำงานที่พนมเปญด้วย" ■

